

พ.ร.ฎ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

Oct, 2026 · @ www.filedeedee.com

1. ภาพรวม ที่มา สถานะ และฉบับแก้ไข

พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้มักเรียกสั้นๆ ว่า "พ.ร.ฎ.Good Governance" หรือ "พ.ร.ฎ.GG" เป็นกฎหมายที่แปลงหลักการในมาตรา 3/1 ของ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (แท้ๆ 6) ให้เป็นหน้าที่ที่ส่วนราชการต้องปฏิบัติจริง เช่น ต้องทำแผนปฏิบัติราชการ ต้องตอบหนังสือภายใน 15 วัน ต้องตั้งศูนย์บริการร่วม ต้องประกาศระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน และต้องให้ผู้ประเมินอิสระประเมินผล

สำหรับนักทรัพยากรบุคคล พ.ร.ฎ.นี้สำคัญเป็นพิเศษ เพราะวางหลักเรื่อง องค์การแห่งการเรียนรู้ (ม.11), การสั่งราชการ (ม.26), การประเมินผู้บังคับบัญชา (ม.46), การประเมินผลข้าราชการรายบุคคล (ม.47) และ เงินรางวัลจูงใจ (ม.48-49) ซึ่งเชื่อมกับงาน HR โดยตรง

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

รายการ	ข้อเท็จจริง
ชื่อเต็ม	พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
ให้ไว้ ณ วันที่	9 ตุลาคม 2546 (ปีที่ 58 ในรัชกาลที่ 9)
ราชกิจจานุเบกษา	เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก วันที่ 9 ตุลาคม 2546
ใช้บังคับ (ม.2)	วันถัดจากวันประกาศ คือ 10 ตุลาคม 2546
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ	พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
ผู้รักษาการ (ม.5)	นายกรัฐมนตรี
โครงสร้าง	9 หมวด 53 มาตรา
องค์กรขับเคลื่อนหลัก	ก.พ.ร. (คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) และสำนักงาน ก.พ.ร.

(ฉบับรวมแก้ไข ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)

1.2 ฐานอำนาจในการตรา

พ.ร.ฎ.นี้อาศัยอำนาจ 3 แหล่งพร้อมกัน

1. มาตรา 221 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับ พ.ศ. 2540 ซึ่งใช้อยู่ขณะตรา) — อำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกา
2. มาตรา 3/1 แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 (แก้ไขโดยฉบับที่ 5 พ.ศ. 2545) — บัญญัติให้กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี "โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา"
3. มาตรา 71/10 (5) แห่ง พ.ร.บ.เดียวกัน — อำนาจของ ก.พ.ร. ในการเสนอแนะการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 3/1

จำง่าย: ม.3/1 = "แม่" ของ พ.ร.ฎ.GG ส่วน ก.พ.ร. = "ผู้เสนอและผู้ขับเคลื่อน"

1.3 เหตุผลในการประกาศใช้ (หมายเหตุท้าย พ.ร.ฎ.)

โดยสรุป เกิดจาก การปฏิรูประบบราชการปี 2545 ที่ต้องการให้ส่วนราชการตอบสนองการพัฒนาประเทศและบริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า ลดขั้นตอนที่เกินจำเป็น ประชาชนได้รับความสะดวกและการตอบสนอง และมีการประเมินผลสม่ำเสมอ — และเนื่องจากมาตรา 3/1 บัญญัติให้ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตรา พ.ร.ฎ.นี้

1.4 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม: (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

รายการ	ข้อเท็จจริง
ให้ไว้	26 เมษายน 2562
ราชกิจจานุเบกษา	เล่ม 136 ตอนที่ 56 ก วันที่ 30 เมษายน 2562
ใช้บังคับ	1 พฤษภาคม 2562

(สรุปฉบับที่ 2 — มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา)

เหตุผลของฉบับที่ 2 — รัฐธรรมนูญ 2560 กำหนดให้มี ยุทธศาสตร์ชาติ และมี พ.ร.บ.การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 กับ พ.ร.บ.แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมี แผนการบริหารราชการแผ่นดิน และ แผนนิติบัญญัติ ซ้ำซ้อนอีก และต้องการให้บริการประชาชนผ่าน แพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง

13. เก่งข้อสอบ 25 ข้อ พร้อมเฉลย

1. พ.ร.ฎ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ใช้บังคับตั้งแต่วันใด
 - ก. 1 ตุลาคม 2546
 - ข. 9 ตุลาคม 2546

- ค. 10 ตุลาคม 2546
 - ง. 1 มกราคม 2547
 - **เฉลย ค.** วันถัดจากวันประกาศ (9 ต.ค. 2546)
2. พ.ร.ฎ.นี้ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตราใดของ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
- ก. มาตรา 3/1 และมาตรา 71/10 (5)
 - ข. มาตรา 11 (8)
 - ค. มาตรา 38
 - ง. มาตรา 52/1
 - **เฉลย ก.** ประกอบมาตรา 221 รัฐธรรมนูญ 2540